

BUNUL ECONOM

REVISTA PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

PROBLEME SOCIALE ȘI ECONOMICE *)

De Ioan I. Lăpădatu, profesor.

„Ajută-te și Dumnezeu te va ajuta”.

De m'ar întreba vre-unul dintre cei prezenți, ce m'a îndemnat să urc această tribună, să mă prezint azi înaintea d-voastră, rugându-vă să-mi îngăduiți a vă întreținea cât-va timp cu desvoltarea unor probleme de ordine socială și economică în interesul poporului nostru, — cu greu v'ași putea răspunde. Cu greu, nu pentru-că n'ași avea ce, nu pentru-că n'ar fi motive, cari să mă determine nu pe mine, dar pe alții-cu mințea mai luminată, cu judecată mai profundă și cu experiență practică mai bogată s'apuce condeiul în mână, ori să-și ridice cuvântul; ci pentru-că tocmai motivele sunt atât de multe, greutățile atât de mari, relele și nevoile de cari suferim atât de grele, în cât de ai sta să cugeți ce ai de făcut, ce trebuie și ce poți să faci, zău

*) Conferință ținută Duminică în 12 Iunie st. n. 1904 cu ocazia adunării generale a despărțământului I (Brașov) al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

F O I Ț A

După un an...

Troian de floare de malin
Mirosul lui te'nbată;
Ți-aduci aminte când sub el
Te-am sărutat odată?

Dar uităte s'a vestejit
Călinul din grădină,
Pe când aminte îmi aduc
Tu ești dragă de-vină.

Deci vină să ne împăcăm
Sub umbra lui cea rară
Ș'apoi să vezi cum va'nflori
La altă primăvară!..

Z. F....s

n'ai ști pe ce să pui mâna mai îngrabă, n'ai ști ce rană să lecuești mai întâiu, căci toate de-opotrivă sângerează, n'ai ști cui s'ajuti mai întâiu și mai pe urmă, căci toți deopotrivă cer și toți de-opotrivă merită să fie ajuorați.

Veniți numai și aruncați-vă privirile pe ori-ce parte locuită de acest neam năcăjit, și veți vedea, că nicăiri viața și traiul lui nu vă va mulțami nici măcar în parte. Veți întâlni la tot pasul lipsă și sărăcie, desnădejde și desgust. În schimb însă, veți găsi pe sărmanul Român muncind din greu de dimineata până sara, din tinerețe până'n bătrânețe, dar rod și spor pe urma străduințelor și sudorilor sale aproape de loc.

Il veți vedea cu traista de gât, cu toiagul în mână pornit pe calea pribegiei, să-și caute norocul în țări străine. Il veți vedea pe alocurea ajuns la sapă de lemn, la culmea desnădejdei, dând credință vorbelor celui dintăiu venit, fir-ar fi acela jidovul cel mai greșos, căzut jertfă unor făgădueli deșerte și plătindu-le scump, nu arare-ori cu prețul vieții chiar. Mai mult. Il

veți vedea tăgăduind credința străbună, făcându-și tel de traiu nou, depărtându-se astfel de lumea reală, în care trăește și n care trebuie să trăiasă, fără să înțeleagă, sărmanul, că prin aceasta șie-și păgubește și urmașilor săi.

Veți vedea toate acestea, domnilor, veți vedea încă multe alte rele și nu vă veți putea mira în deajuns cum s'au putut năpusti toate aceste pacosti pe capul unui popor și bun și muncitor și și moral ca al nostru, cu o inteligență destul de numeroasă, ce nu pregetă a povățui în bine și spre folos pe cei de-o lege cu dânsul. Da, căci în fața acestor stări îngrijitoare ar fi nedrept să tăgăduim, că nu se lucrează, și nu se urzesc merreu la planuri pentru îndreptarea scăderilor, lecuirea relelor și consolidarea noastră ca popor și națiune. Nu putem însă s'ascundem, că multa muncă ce se depune e zadarnică și fără folos. Toți voim să zidim și încă la același edificiu, dar temelia fie-care o pune altcum și în altă parte și fie-care în alt chip s'apucă de zidit. Unii încep dela mijloc, alții dela strașină și eară alții ar face

Puterea de viață a națiunii Române.

Discurs, rostit de fericitul Timoteiu Cipariu cu ocazia inaugurării Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului Român în 1860.

Excelență! Domni și Frați!

Când ne uităm înapoi la istoria poporului nostru și mai cu seamă la a națiunii noastre din astă patrie dulce, care e întâiu leagăn al vieții române, pe acestea locuri nordice-orientale, mai că nu aflăm în șirul aștor mari secolii, dela începutul celui al doilea al erei creștine până acum, peste mijlocul celui de al XIX secol, de cât numai zile de lacrimi de dureri și de suferințe de toată forma; iar zilele de bucurie pentru poporul român și pentru națiunea noastră transilvană în specie au fost mai puține și mai rare, de cât pana

de corb alb. Cultura română, ce au adus cu sine în Dacia din alte țări ale lumi mai fericite și mai desfătate, și au transplantat-o în acest pământ rece și înghețat, cultură de care mărturisesc toate ruinele și toate unghiurile patriei noastre, — acele 40 de cetăți, ce le număra Ptolomeu în geografia sa cu numele abia cu 50 ani după strămutarea noastră în acest Babilon, — toată mai toată căzu prada gintelor barbare, care înainte de a prăda Grecia și Italia, Atena și Roma, se păru că din prada patriei noastre și din ruina culturii române de pe acest pământ au prins gustul de a se încrunta în ruinele și ale celor-lalte provincii din imperiul roman. Din această ruină totală a națiunii numai D-zeu știe cum am scăpat, numai ca prin minune, și numai cu pielea și cu viața, căci acelea incursiuni și prădări nu ne-au răpit numai averea și cultura, ce am avut-o,

mai întâu coperişul, fie-care după cum crede, ci o să iasă mai bine la cale. Pentru aceea însă edificiul nostru nu va să sporască! Şi ştim bine ce-năcazul, ştim că-i lipsa de unitate în acţiune şi cu toate acestea totuşi tocmai astăzi, când ni-se impune mai serios consolidarea noastră pe toate terenurile, pare că nu ştim ce să începem.

Omul înţelept nu ar sta prea mult pe gânduri, şi-ăr strânge toate puterile şi ar porni să mântue, ce mai e de mântuit. Aşa să purcedem şi noi, să facem ce mai putem face, să mântuim ce mai e de mântuit, să ne organizăm şi să ne apucăm de fapte. Şi cum singurele terene, pe cari ne mai putem mişca sunt terenul cultural, social şi economic, aceste vor avea să formeze şi caracterul organizării noastre în munca viitoare. Trebuie să ne reunim la muncă comună, în marginile acestor trei terene de activitate. Grea problemă, domnilor, căci pe noi la o astfel de muncă comună nu ne va putea aduna nici legi, nici apeluri, nici întruniri, ci numai nevoile şi necesităţile noastre şi şi aceste numai atunci, când se va desvolta în noi spiritul de ordine şi de disciplină, ceea-ce, din nefericire, ne lipseşte mai mult. Numai ordinea şi disciplina ne va putea reuni la o muncă comună, folositoare şi cu viitor, căci precum la o maşină toată roata şi roţiţa trebuie să stea la locul ei, tot şurubul să încâtuşeze anumite părţi, asemenea şi în munca noastră comună tot factorul viu trebuie să-şi aibă partea sa dela care nu se poate abate. Dar pe când maşina poate fi arangiată de mecanic şi inginer, pe atunci pe noi mână omenească nu ne va putea aranja. La

dar ne-au răpit şi mii de mii de suflete de ale fraţilor şi părinţilor noştri, şi dacă ar fi fost moartea lor numai corporală, mai puţin le-ar fi fost şi amărăciunea; însă de cât moartea naturală mai este moarte şi mai cumplită pentru om, sclăvia, despărţirea de ai săi şi mai pe sus de toate, simţul unei ruine naţionale; că nici o durere nu poate să se asemene cu aceea durere, când vede omul nu numai pierirea sa, ci vede de odată şi pierirea unei patrii, a unei naţiuni întregi, mai fără nici o speranţă de ridicare din acea pierire. Însă din toate aceste ruine, prevedinţa ne-a conservat încă în aceste dureri cumplită un tesaur nepreţuit, pe care nu ni l-au putut răpi nici sabia învingătorului, nici cruzimea tiranului ce domnea pe corpurile noastre, nici puterea fizică, nici politica infernală, — un tesaur născut cu noi dela ţitele maicei noastre, dulce ca sărutările mamelor, când ne aple-

noi e lipsă de o mână magică şi aceea mână e ordinea şi disciplina, ce trebuie să ni-o însuşim. Ei, dar aceasta nu se poate face pe repezeală, şi de ocamdată tot ce se cere dela noi, înainte de a ne apuca de organizarea vieţii noastre social-economice, sunt două lucruri: să-şi facă fie-care datorinţa, să şi-o facă chiar şi atunci când alţii nu şi-ar face-o; al doilea să-şi caute fie-care greşelile în el însuşi, căci şi-şi îşi poate poronci, altora nu! Numai cu aceste două condiţiuni ne putem apuca de organizarea vieţii noastre social-economice, căci această organizaţie va fi una dintre cele mai grele, dar totodată şi una dintre cele mai frumoase probleme sociale. Cei cari ştiu însă, că orice reformă socială se poate îndeplini numai în vreme îndelungată de zeci de ani de zile, vor înţelege ce pacienţă şi stăruinţă, ce voinţă tare şi nestrămutată vor trebui să dovedească cei-ce se vor hotări să intre în luptă.

Căci după modesta mea părere, o astfel de reformă social-economică trebuie pornită în două direcţii. Trebuie pusă baza, temelul acestei reforme, cu alte cuvinte, trebuie făcut începutul organizării noastre social-economice. Pe de altă parte, de oare-ce această reformă va dura vreme îndelungată, şi de oare-ce cu cât va creşte şi se va desvolta va pretinde dela noi forţe tot mai tari şi mijloace mai moderne, ni-se impune, ca o a doua problemă, o activitate mai vioae mai chibzuită şi cu mai multă pricepere pe toate terenurile de activitate economică. Să distingem bine! Cea dintâiu e o problemă de interes obştesc, — la care desigur puţini se vor aranja, dar care

cau la sânul lor! tesaur mai scump de cât viaţa, tesaur, care de l-am fi pierdut, de l-am pierdut, de vom suferi vreo-dată, ca cineva cu puterea sau cu înşelăciunea sau cu momele să ni-l răpească din mâinile noastre, — atunci mai bine să ne inghită pământul de viu... Cel puţin să ne adunăm la părinţi noştri cu acea mângâiere, că nu am trădat cea mai scumpă ereditate, fără de care nu am mai fi demni de a ne mai numi fii lor: limba românească. — Noi sperăm în prevedinţa divină sperăm în virtutea neînfrântă a naţiunii, pe care într-o atâţi secolii nici în cea mai apusă soartă a ei nu a trădat-o; sperăm în marii bărbaţi şi în sufletele fii ai naţiunii, cari mai ales în aceste timpuri critice, în cari se tractează cestiunea de a fi sau a nu fi, cu toată bărbăţia demnă de un roman vechiu, cu toată rezoluţiunea nefaşărită, şi cu pană şi cuvântul şi cu fapta au sprijinit şi sprijinesc cauza

cu timpul va trebui să înalţuească toate forţele vii ale neamului nostru. Cea de a doua e o problemă de interes particular, dar pe care o pretinde interesul obştesc, pe de-o parte să nu ne nimicim prea de vreme, pe de altă parte atunci, când aceşti particulari vor fi chemaţi să intre în organizaţia comună, să fie în de-ajuns şi bine pregătiţi.

Cu aceste două probleme permiteţi-mi să mă ocup pe scurt.

(Va urma)

„ASOCIAŢIUNII PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ŞI CULTURA POPORULUI ROMÂN”

Salutând cu bucurie adunarea Asociaţiunii din acest an împreună cu festivităţile descrise în programul, ce-l publicăm mai jos, dorim ca inaugurarea muzeului acesteia să fie ca o bază nouă la înaintarea culturală economică a poporului nostru şi expoziţiunea aranjată să-şi aibă rezultatul aşteptat întru promovarea intereselor lui vitale. »Să trăiască, să crească şi înflorească».

Redacţiunea

»BUNUL ECONOM».

A V I Z

pentru vizitatorii expoziţiunii şi ai serbărilor ce se vor aranja în Sibiu în timpul dela 6/19 până 15/28 August 1905 din incidentul inaugurării Muzeului istoric etnografic al »Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român».

Pentru orientarea prealabilă a publicului român, care va vizita Sibiu în timpul dela 6/19—15/28 August a. c. şi ca răspuns la multele scrisori prin cari se cer informaţiuni asupra serbărilor proiectate din incidentul Adunării generale a »Asociaţiunii» şi al inau-

naţională, cauza culturii, în biserică, în şcoală în poliică; cari şi-au întors toată influenţa şi poziţiunea şi n-au cruţat nici ostenele, nici spese, numai şi numai ca să sprijinească pe această naţiune, cu al cărei nume se laudă şi a careia limbă o vorbesc.

(Va urma).

Mama.

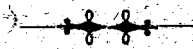
Cea mai frumoasă vorbă în lume,
Cel mai iubit, mai dulce nume

E »Mama!»

Sub soare nu-i nici un cuvânt
Atât de-adânc, atât de sfânt

Ca »Mama!»

Carmen Silva

gurării Muzeului acesteia, Direcțiunea Expozițiunii se vede îndemnată a publica următorul aviz pentru orientarea prealabilă a publicului vizitator.

Programa definitivă nefiind încă stabilită în toate detaliurile, se va publica numai cu o săptămână înainte de inaugurarea Muzeului. Deocamdată Comitetul aranjator al serbărilor a stabilit următoarea

Programă prealabilă:

Pentru *Sâmbătă, la 6/19 August* și *Duminică, la 7/20 August 1905*, s'a publicat deja în anul trecut.

Luni, la 8/21 August 1905.

Prima ședință a adunării generale a »Soc. pentru fond de teatru român«.

A doua reprezentațiune a operei »Moș Ciocărlan«.

Marti, la 9/22 August 1905.

A doua ședință a adunării generale a »Soc. pentru fond de teatru român«.

Inaugurarea scenei din sala festivă a Muzeului prin o reprezentațiune teatrală a unei societăți de diletanți români din Sibiu.

Mercuri, la 10/23 August 1905.

Conferența Directorilor Băncilor române din Ungaria.

Concert cu concursul societății de muzică »Carmen«.

Joi, la 11/24 August 1905.

Conferențe publice în sala Muzeului. Repetiția seratei etnografice.

Vineri, la 12/25 August 1905.

Conferențe publice în sala Muzeului. Reprezentațiune teatrală a societății de diletanți din Sibiu.

Sâmbătă, la 13/26 August 1905.

Conferențe publice în sala Muzeului. Concertul Reuniunii rom. de muzică din Lugos.

Duminică, la 14/27 August 1905.

Vizitarea catedralei rom. din Sibiu. Excursiune cu tren special la Săliște, unde se va aranja o petrecere populară și un concert.

Luni, la 15/28 August 1905.

Inaugurarea școlii industr. de fete. Închiderea expozițiunii.

Bal festiv.

Călătoria pe căile ferate.

Comitetul central a cerut la Ministerul ung. de comunicațiune pentru membrii »Asociațiunii« favorul obicinuit de a putea călători pe căile ferate ung. cu preț redus (la prețul biletelor pentru clasa proximală inferioară) și a primit favorabil răspuns al Ministerului. Cu bilet de clasa III. se poate călători pe clasa II. și cu cel de a II-a pe cl. I. Bilete spre scopul acesta dă comitetul aranjator cu taxa de 1 cor.

Direcțiunea Căilor ferate române a acordat vizitatorilor expozițiunii o reducere de 50% pentru călătoria la stațiunile Predeal și Căineni și retour.

Taxa de înscriere de K. 1. — (lei 1.05). Taxa de K. 1. — este a se achita separat și pentru trimiterea programei definitive.

Correspondențele

de orice natură, cari privesc expozițiunea, programa definitivă, etc., sunt a se adresa Directorului expozițiunii: Dr. Corn. Diaconovich în Sibiu (Nagy-szeben), iar cererile de încvartirare D-lui Dr. Oct. Russu, avocatul »Albinei«, tot în Sibiu.

Încvartirarea oaspeților.

Considerând, că în timpul expozițiunii și al serbărilor împreunate cu aceasta, va veni la Sibiu, un număr foarte considerabil de vizitatori externi, Comitetul aranjator a instituit un Birou de încvartirare, care va funcționa în timpul dela 1/18—15/28 August și va servi publicului vizitator al expozițiunii cu informațiuni asupra camerilor disponibile în hoteluri și la case particulare.

În acest scop Biroul a intrat în pertractări cu hotelierii din Sibiu, și a făcut o descrițiune a tuturor camerilor mobilate, ce se vor putea închiria în timpul expozițiunii, fixându-se totodată și prețul acestor camere. Mai departe va instala în seminarul »Andreian«, și în alte localități, mai multe dormitoare cu un număr mai mare de paturi.

Biroul de încvartirare nu primește comande de a rezerva camere ci se va restringe exclusiv numai la adăpostirea vizitatorilor, cari după sosirea lor în Sibiu îi vor cere intervențiunea.

Prin urmare vizitatorii externi, cari nu vor găsi loc la hoteluri sau la cunoștii lor, sunt invitați, ca după sosirea lor în Sibiu să se adreseze către Biroul de încvartirare, care va da cu toată prevenirea informațiunile de cari vor avea trebuință.

Sibiu, 7 August (25 Iuliu) 1905.

Directorul Expozițiunii:

Dr. Diaconovich.

Cultura bucatelor în vechime.

Cultura bucatelor este mai tot așa de veche, ca și neamul omenesc, de oare-ce acesta fără de acelea, n'ar fi putut exista pe pământ nici decum sau numai foarte cu greu. De aceea cele mai multe popoare din vechime credeau că bucatele sunt un dar din cer, cu care zeii au dăruit pe oameni.

Astfel cei vechi credeau, că în India au învățat pe oameni cultura bucatelor zeul Brama, în Egipt Iris, în Grecia — Demeter, iar în Roma — Ceres. Ei mai credeau, că la început zeii înșiși se scoborau din cer de lucru pentru oa-

meni; mai credeau și aceea, că la început bucatele erau mai roditoare, ca acum. Un singur paiu de grâu era încărcat de spice de jos până sus. Dar omul ispitind pe zei, acestea s'au scoborit mănioși pe timpul secerișului, au tras cu mâna pe paiul de din jos în sus și atunci au căzut toate spicele laterale, rămânând numai cel din vârf, după cum îl vedem și astăzi la grâu, săcara și orz.

În vechime cultura bucatelor nu se făcea pe întinderi așa mari, ca acum, de o parte pentru-că nu se simțea lipsa lor așa tare, fiindcă și oamenii erau mai puțin pe pământ, de altă parte pentru-că nu aveau nici unelte așa bune pentru lucrarea pământului.

Unii Egipteni susțineau, că plugul l'ar fi aflat zeul lor Osiris. Aceasta o deduc ei de acolo, că pe unele statue s'ar fi aflat anumit icoane de plug, la cari erau înjuțați doi boi, după cari mergea economul sămănând. De aci se deduce, că scrierile lui Herodot, cu privire la cultura bucatelor în Egipt, nu consună întru toate cu adevărul. Herodot susține adecă în scrierile sale, că vechii Egipteni, nici nu arau, nici nu grăpau, nici nu săpau bucatele, ci le sămăneau numai în nămolul rămas de riul Nil, iar pentru astuparea lor, mânau numai niște animale mai mărunte precum sunt oile și porcii de le călcău în pământ.

Dar unele din vechile popoare nu voesc se conceadă Egiptenilor gloria de a fi aflat ei mai întâiu cultura bucatelor și plugul. Ele susțin adecă, că acelea au fost cultivate și pe alte locuri, iar despre plug susțin, că acela a fost aflat mai întâiu în China, unde omul privind la rămători, cum desfunda pământul, a născocit apoi și el un fel de cârlig de lemn, cu care sgăria pământul întocmai ca și aceia.

Fie cum va fi, în ceea ce privește cultura bucatelor și aflarea plugului, astăzi este pe deplin constatat, că Egiptul și China au fost cele dintâiu țări, cari încă pe la anul 3000 înainte de Christos se ocupau cu cultura aceloră. Dela Egipteni a trecut apoi cultura bucatelor la Feniceni, dela acestea la vechii Greci, iar dela acestia la vechii Romani.

În mormintele unor mumii (trupuri îmbalzamate, din Egipt s'au aflat grăunțe de bucate, cari sunt asemenea grăunțelor noastre de astăzi. Proba făcută cu acelea, de a le sămăna și astfel a scoate nouă grăunțe, se zice că într'un caz ar fi și isbutit. Grăunțele de grâu aflate în Pompei, cari s'au putut cultiva mai departe și pe cari și astăzi le mai cultivă pe câte un loc în partea de cătră apus a Helveției, ne dau o dovadă sigură despre cultura bucatelor în vechime.

Pe acolo, pe unde adecă pământul nu prea era priincios culturai buca-

telor, se îngrijea oare-cum însași natura, ca se producă plante de acelea, cu cari oamenii să se poată nutri. Astfel în izulele de mează zi ale Oceanului mare și în țările unde crește pomul de pâne, locuitorii n'au prea avut lipsă, de cultura bucatelor, ci ei așteptau numai timpul acela, până când se cocea acela, atunci îl tăiau, scoteau măduha din el, pe care apoi o cerneau, după aceea o ferbeau în apă și astfel pânea era gata. Un asemenea arbor de pâne da câte 200—400 kilograme de făină. Care va să zică pânea crește acolo în pădure, după cum cresc la noi arborii.

Despre cultura bucatelor în vechime mai aflăm urme numeroase și la vechii Izrailiteni. Cain, ne spune vechiul testament, că era lucrător de pământ; Moise ne spune în cartea sa cap 25 vers 4: »Se nu legi gura bouului, ce treeră; patriarhul Iacob a trimis pe timpul unei foamete, feciorii săi în Egipt după bucate, unde era fratele lor Iosif ca dirigător, iar împăratul Solomon vindea multe bucate pe sama regelui Hiram din Egipt.

Herodot ne spune în scrierile sale că la nici un popor din vechime nu era mai dezvoltată cultura bucatelor, ca în Canaanul vechilor Izrailiteni, unde cum ziceau ei: »Curge lapte și miere«. În adevăr însă nu curgeau de acestea, ci apa din râurile Tigru și Eufurat, care era băgată pe canale printre holde și grăunțele acestora așa creșteau de mari în cât după mărturisirea scriitorului susnumit, se apropiiau de mărimea grăunțelor noastre de cucuruz.

De cultura bucatelor era legată în vechime oare cum și civilizațiunea, pentru că popoarele acelea, cari se ocupau cu cultura lor, trebuiau să se așeze stabil într'un loc, pe când acelea, cari nu se ocupau cu cultura aceloră, trebuia să se ocupe cu vânatul sau cu viața nomadă (de călători).

Chiar și sălbaticii aveau oare-care respect față de cultivatorii de bucate, ceea-ce se deduce și din aprețierea unui sălbatic, care se fi zis odată copiilor săi: »Nu vedeți voi, că noi trebuie să așteptăm câte 30 de luni până când crește vânatul, care și după-ce crește are patru picioare, ca se poată fugi, iar noi avem numai două, ca să-l putem prinde? Iată vă spun, că neamul sămănătorilor de grăunțe în scurt are se stârpească pe neamul mâncătorilor de carne. »Și acel sălbatic avea toată dreptatea, de oare-ce s'a constatat, că pe când aceia puteau să trăiască numai câte 80 de suflători pe un mil pătrat, pe atunci nomazii puteau să trăiască câte 800 iar cultivatorii de bucate câte 8000.

La nici unul din vechile popoare însă nu era dezvoltată cultura bucatelor, ca la vechii Romani. Aceasta este a se scrie acelei împrejurări, fiind-că

într'un tim cei mai de frunte comandanți și conzuli se ocupau cu cultura aceloră. Mai târziu pe timpul lui Iuliu Cesar, cultura bucatelor se restrângea numai la provincă, adică în jurul cetăților. Iuliu Cesar, ca să se facă mai popular, nutrea câte 300,000 de cetățeni pe spesele statului.

Pe timpul împăratului August, a mai decăzut cultura bucatelor, fiind-că poporul dedat cu »pâne și jocuri«, nu mai voia să lucreze și aștepta toate dea gata dela guvern, care în cele din urmă s'a văzut apoi silit de a cumpăra bucatele de lipsă de prin Africa, Galia și Tracia.

Dela vechii Romani cultura bucatelor a trecut în Galia (Francia) și în Germania de mează zi, iar cu prilejul războaielor cruciate s'a împământănit peste tot locul, pe unde și clima a fost priincioasă culturii lor.

Astăzi numai există petec de pământ, pe unde să nu se cultive bucate, din cari apoi se pregătește »pânea cea de toate zilele« în casa bogatului, ba în unele țări mai constituie și un isvor nesecat de bogăție privată și națională.

Ioan Georgescu

Lucrările congresului Băncilor populare din Romania.

(Urmare și fine.)

Discursul de deschidere al dlui D. Protopopescu, președintele congresului II. al Băncilor populare.

În alt sens, nu departe de ochii nostri stau regate și chiar împărății puternice, foarte puternice odinioară, dar a căror independență politică nu mai este decât o vorbă, o închipuire, din pricina robiei economice în care să află față de restul omenirii.

Dar ce să trecem peste granițe? Din nenorocire am avut pildă în casa noastră chiar.

Reamintiți-vă anii de dezastru, dela 1899 și prăpăstia în care ne aduse, când din pricina sărăciei noastre, am fost umiliți și pe punctul să ne vedem independența știrbită prin amestecul bancherilor străini în trebile noastre dinlăuntru!

Iată dar înțelesul mare și cuprinzător al cuvintelor de îndemn ce ați auzit cu prilejul primului congres, că trebuie ca Români să fie *bogați, bogați, foarte bogați!*

Da, Români trebuie să fie foarte bogați. Aceasta este o condiție esențială chiar pentru existența noastră politică.

Pentru a fi bogați însă, se cer două lucruri:

Să fim muncitori, foarte muncitori și economi, foarte economi!

Este muncitor poporul nostru, muncește mult, și muncește din greu Românul! Dar munca lui nu este totdeauna, din lipsa mijloacelor, nici metodică nici spornică.

Ne lipsește apoi, și foarte mult, spiritul de prevedere, spiritul de economie!

În această direcțiune este de făcut educația poporului nostru, mai cu samă în pătura lui cea mai număroasă, — în clasa țărănească!

Și vouă preoți, și vouă învățători, vouă fruntași ai țării, vă cade sarcina grea dar înălțătoare, de a răspândi și a desăvârși această educațiune, de a realiza ideea mântuitoare a emancipării economice a clasei țărănești!

Și băncile populare și celelalte întovărășiri satești sunt uneltele principale de cari vă veți sluji pentru a ajunge la limanul mântuirii.

Voi sunteți apostolii acestui ideal mare și izbânda voastră este neîndoioasă.

Trecutul neamului ne stă dovadă întru aceasta.

Pentru toți câți urmăresc procesul istoric al încheșării neamului românesc este vederat că temelile unității noastre etnice au fost legea, sfânta legea creștinească și limba, dăvioasa limbă a poporului, pe care »Romanașul o iubește ca sufletul său«. (Aplauze îndelungate).

Istoria neamului ne învață cum în altar preoții propovăduiau unirea sufletelor în aceeași credință, iar în tinda bisericii singurul local de școală pe vremuri dascălii învățau și întreținea unitatea limbii, unitatea gândirilor, unitatea noastră intelectuală.

Legea și limba strămoșească, iată pavezele cari au apărat unitatea noastră în contra potoapelor de barbari ce în curs de veacuri s'au revărsat asupra țaranilor românești! (Aplauze).

Dar de ce să mergem prea departe în istoria trecutului?

Priviți peste fruntariile Regatului, la frații noștri din toate părțile, și veți vedea că cetățuile naționalității românești în cari bat fără încetare toți cei cari privesc tu ochi vrășmașești înțărirea și propășirea neamului nostru, sunt biserica și școala!

Prin urmare voi slujitori ai bisericii și ai școlii românești, aveți misiunea de a îndruma țărănimea pe calea mântuirii economice, condițiune neapărată pentru ca să poată sta pe temelii neclintite neamul a cărui unitate a fost propovăduită și ocrotită cu atâta râvnă de predecesorii voștri. (Aplauze).

Zicem că izbânda noastră va fi neîndoioasă.

Ea este sigură pentru că în apostolatul ce aveți de purtat sunteți urmați de toți conducătorii luminați ai acestei țări și mai pe sus de toate înconjurăți și susținuți de sprijinul mare și puternic al suveranului prea vrednic, căruia soarta fericită i-a încredințat destinele țării noastre. (Aplauze prelungite).

Iată în adevăr cu ce cuvinte a întimpinat Maj. Sa regele nostru prea iubit pe delegații cari aduseseră răspunsul senatului la ultimul mesagiu de deschidere al corpurilor leguitoare.

»Am încredințarea că veți aduce iarăși matura și conștiosă chibzuire în cercetarea diferitelor legi ce vi se vor spune de către guvernul meu, *mai ales pentru acelea menite a îmbunătăți starea materială a țăranilor noștri*».

»Cu o dragoste într'adevăr părintească trebuie să îmbrățișăm cauza ridicării lor, căci ei ca plugari și ca ostași alcătuiesc adevărata țară a statului».

Când atari indemnuri vin chiar dela înălțimea tronului, și când pildele ne sunt date de atât de sus, nu e îndoielă că toți, cu toții vom lucra cu toată însuflețirea la îndeplinirea idealului mareț al ridicării nemului prin emanciparea lui economică, și atunci se va vedea realizată visarea sublimă a poetului, care cu mult înainte chiar de unire, profetiza:

»Viitor de aur. România are
și prevăd prin veacuri a ei înălțare».

(Aplauze prelungite și îndelung repetate).

»Curierul Bancilor populare».

Comiții agricole.

Cum comitetul central al »Reuniunii române agricole sibiene«, hotărâre a luat de a ființa secțiunile sau comițiile agricole, prevăzute în statute, dăm cu plăcere comunicatul de mai jos, ce ne vine din cercurile Reuniunii, atrăgând asupra lui luarea aminte a cetitorilor.

Statutele »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, acceptate de întemeietorii ei la 29 Ian. 1887 și aprobate de ministerul r. u. de agricultură la 30 Noemvrie acelașan, în §. 1. ne arată scopul Reuniunii care este: de a lucra la perfecționarea tuturor ramurilor agriculturii, a industriilor agricole și domestice, cum și la îmbunătățirea materială a claselor agricole, în deosebi a cultivatorilor mici. Tot în § 1 se arată, că de sfera de activitate a Reuniunii se țin:

a) economia națională și economică de stat, încât aceste stau în legătură cu agricultura și industriile ei; b) agricultura în înțeles mai strins; c)

industria agricolă și industria de casă; d) cultu a vitelor; e) pomăritul; f) cultura viilor și a vinului; g) legumăritul; h) cultura păsărilor de casă (hoire, gălște); i) stupăritul; k) mătăsăritul.

Dintre mijloacele, de care Reuniunea are să se folosească pentru ajungerea scopului ei vom indica următoarele (din § 3) și anume:

Reuniunea urmărește progresul agriculturii în toate ramurile sale; studiază referințele economice îndeosebi ale populației rurale și culege date în această privință; stăruiește pentru introducerea reformelor, ameliorațiilor și invențiilor bune în sfera agriculturii industriei agricole și domestice și a celorlalți rami; lucrează pentru cultivarea raselor bune de animale și speciilor bune de plante agricole, pentru aplicarea de mașini și de instrumente agricole și industriale perfecționate; stăruiește pentru lățirea învățământului agricol, pentru înființarea școalelor de agricultură și de institute pentru industria agricolă și domestică, sprijinește cu mijloace bănești pe cele existente și înființează însăși asemenea școale și institute; înființează economii de model; cu un cuvânt societatea influențează preste tot asupra promovării agriculturii, industriei agricole și domestice și a celorlalți rami, anume: prin indemnare, încurajare, învățatură, prin ajutoare de bani, prin recunoșterea și distincțiunea prestațiilor folositoare, prin cercetări practice.

Atât punctele privitoare la sfera de activitate, cât și cele relative la mijloace ne arată, că Reuniunea pentru ca se poată ajunge cu mai multă ușurință la scopurile ei rezervate, are să lucreze în deaproape atingere cu populațiunea rurală, cu înșiși economii, a căror referințe economice trebuie să le cunoască.

Aceste motive a determinat pe legiuitorii acestui așezământ atât de folositor, să se gândească și la organul, căruia cu puțință îi este a sta în nemijlocită atingere cu țăranul agricultor; prin urmare poate să studieze referințele economice și se culegă date în aceasta privință, să stăruie pentru introducerea reformelor, ameliorațiilor și invențiilor bune în sfera agriculturii etc.

Acest organ numit »secțiuni« sau »comiții agricole«, este prevăzut în § 4 din statute; felul de organizare a comițiilor este precizat în §§ ii 38 — 47, iar în § 19 comițiile agricole sunt aranjate între organele pentru administrarea și conducerea Reuniunii, cari sunt: a., adunarea generală, b., comitetul central, c., secretarul și d., comițiile agricole.

Afacerea punerii în practică a dispozițiilor privitoare la comițiile agricole a format dela chiar activarea Reuniunii una dintre preocupările de căpetenie ale cărmacilor ei, dar întrupare

va primi această chestiune de capitală importanță, după toate prevederile, numai în viitorul apropiat.

Comitetul central al Reuniunii, ocupându-se de această afacere, a conclud adevărat înființarea de comiții. Prin activarea acestora se va da nou impuls spre ajungerea scopurilor Reuniunii.

O comisiune a comitetului central a fost însărcinată cu elaborarea unui proiect de împărțire a comunelor în comiții, proiect, ce se va prezenta proximei adunări generale a Reuniunii noastre agricole.

De ocazdată comitetul a enunțat că comiții ar fi să se organizeze în Sebeșelul săsesc, în Mercurea și în Săliște, pentru comunele din cercul respectiv, iar în Avrig și Rășinar pentru cercul Cisnădiei și a Sibiului și în Fofeldea pentru cercul Nocrich.

Pentru cunoașterea felului comițiilor dăm în cele următoare § 38 39 41 și 47 din statutele Reuniunii, cari sunt:

§ 38. »Membrii reuniunii dintr'un teritor (ținut) formează un comițiu agricol (reuniune ținutală, subreuniune.)

Reședința comițiului este în localitatea principală a ținutului».

§ 39. »Sfera activității comițiilor agricole este: a) răspândirea de cunoștințe folositoare din domeniul agriculturii și industriei agricole și domestice; b) colecțiunile și distribuirile de opuri și scrieri periodice agronomice și industriale, de modele, mașine etc c) înființarea și întrebuințarea de școale de pomi (grădini-model) și de alte întocmiri necesare și folositoare agricultorilor din ținut; d) înaintarea la comitetul central de rapoarte, date statistice, dorințe, propuneri etc. e) stăruire pentru înmulțirea membrilor reuniunii; f) ținerea de disertațiuni din domeniul agriculturii, industriei agricole și domestice și executarea acelorora; g) împlinirea tuturor însărcinărilor primite dela comitetul central».

§ 41. »Fiecare comițiu agricol își alege un comitet pe trei ani, compus dintr'un president și 4 membri.

§ 47. »In detail afacerile comițiilor agricole se vor regula prin un regulament stabilit de comitetul central al reuniunii».

Războiul

ruso-japonez.

Cum am arătat în Nrii anteriori tractările și negocierile de încheerea păcii s'au început deja. Ca plenipotențiați ai Rusiei s'au trimes: Dl Witte și baronul Rosen, iar Japonezi au exmis pe: Baronul Komura, și Dl. Tacahira, fixând

înălțarea la Portsmouth spre a stabili condițiile. Președintele Statelor Unite *Roosevelt* i-a invitat pe plenipotențiar și pe ambasadorii lor la bordul vaporului „*Mayflower*” spre a face cunoștință. Aci la un dejun *Roosevelt* a ținut un discurs resp. toată exprimându-și dorința de a se încheia o pace durabilă, afirmând că aceasta este și interesul popoarelor civilizate. După o telegramă din *Portsmouth* din 16 l. c. conferința a luat decizie asupra 3 articole din condiții: a.) Rusia recunoaște influența predominantă a Japoniei asupra insulei *Coroa*, b.) Rusia și Japonia se obligară a evacua *Mandjuria*, a.) respecta intactitatea teritorială a Chinei și c.) calea ferată spre sudul de Carbin să treacă la China. — Din *New York* se vestește că *Roosevelt* a primit scrisori amenințătoare că în drumul dela conferința de pace va fi atacat cu bombe sau asasinat.

Luptă decisivă nu sau întâmplat zilele acestea, se pare a domni un armistițiu pe câmpul de resbel. *Linevits* a depeșat țarului în 3 rânduri a nu încheia pacea. — Din *Petersburg* sosesc știri serioase, că țarul ar vrea să rezigneze dela tron în favorul fiului său. Această știre încă nu s'afirmă oficios.

Răscoale se întâmplă și acuma; în *Odessa* se execută pedeapsa cu moarte contra revoltanților; chiar și persoane marcante aristocrate au fost decapitate cu glonț.

NOUTĂȚI

Conferența băncilor române. *Presidiul delegațiunii băncilor române asociate, Dl. P. Cosma convoacă la conferința IV-a pe directorii băncilor române, care se va ține la Mercuri în 10/23 August 1905 la ora 10 a. m. în sala festivă a Muzeului Asociațiunii. Dorim succese rodnice acestei conferințe pentru înaintarea economică a poporului nostru!*

Parastas pentru Șaguna. Duminică în 6 August n. s'a celebrat un parastas solemn în comuna *Cricău* la poalele *Munților-Apușeni* pentru odihna sufletului marelui *Andrei Șaguna*. Au servit la altariu patru preoți, ear' tinărul *Morușca*, absolvent de teologie, a rostit o frumoasă vorbire despre *Șaguna*.

Intâlnire de monarhi. Dela cercurile domnitoare din *Viena* se vestește că între împăratul și regele nostru *Francisc Iosif* și *Wilhelm* împăratul Germaniei în zilele dela 14—18 Aug. a. c. a avut loc un interviu, anume împăratul *Wilhelm* va merge la băile din *Marienbad*, de unde va face excursiune la *Pilles* spre a da intâlnire monarhului nostru, care s'a aflat acolo pentru inspectarea

manevrelor din *Boemia*. »Drapelul publică că regele nostru s'a întâlnit și cu *Eduard VII.* regele Angliei la *Pilsen* tot în zilele acestea.

Amănunte în numărul proxim.

Școala pentru economia și industria de casă. Se atrage din nou atenția on. public român asupra „Școlii pentru economia și industria de casă”, proiectată de »Reuniunea femeilor române din Sibiu». Școala se va deschide cu începerea anului școlar 1905/6. Va funcționa de orândă numai secțiunea economică a școlii. Instrucțiunea va cuprinde: a) învățământ practic, pregătirea bucatelor și a pâneli, conservarea legumelor și a poamelor, spălatul și îngrijirea rufelor, curățirea și ținerea în ordine a locuinței, grădinaritul, confectionarea rufelor; b) învățământul teoretic: economia de casă, chema bucătăriei, contabilitatea, gena, îngrijirea bolnavilor și literatura română. Elevele ai căror părinți sau îngrijitori nu sunt în Sibiu, au să locuească în edificiul școlii, strada *Baier nr. 1* (edificiul *Albinei*). Se vor primi numai eleve, cari au implinit 15 ani și au terminat cel puțin școala elementară. Instrucțiunea va fi exclusiv în limba română. Se va conversa însă și în alte limbi, în deosebi în limba maghiară și germană, dar numai în pauză și la masă. În timpul liber de după amiază elevele pot lua oare de pian, muzică orală, pictură etc.

Taxele prescise: 1) Fie-care elevă internă va avea să plătească o taxă lunară maximală de 50 coroane, din care se vor achita spesele efective ale școlii, cu excepțiunea remunerației instructorilor, pe care o achită reuniunea din al său; când spesele efective vor fi mai mici, diferența se va restitui elevi. 2) Fie-care elevă externă va avea să plătească o taxă lunară de 40 cor., pentru care va primi și amiază și ojină. Taxele sunt a se solvi pentru trei luni anticipativ. Informațiuni mai detaliate se pot lua dela conducătoarea școlii, d-șoara *Veturia Papp*, Sibiu. Strada *Baier nr. 1*.

Un pictor român — distins. Pictorul român *d. Stefan Pepescu*, membru al societății »*Tinerimea artistică*» a obținut la expoziția internațională de arte din *München*, medala de aur cl. II-a.

O intâlnire îngrozitoare s'a petrecut zilele trecute în orașul *Fermo* din *Italia*. Fetite și călugărițele orfelinatului de acolo erau adunate în capela la slujbă. Deodată s'a rupt padimentul și toate au căzut din etagiul prim, unde era capela, în pivniță. Au fost scoase din ruine 16 cadavre, 32 călugărițe sunt greu rănite.

Adunarea comitatenză extraordinară în Deva. În urma înaltei dispozițiuni a *Ilus. sale* *D. Comite suprem Nr. 591/905* s'a fixat pe ziua de 24 August a. c. la 9 ore a. m. o adunare generală extraordinară a comitatului; sesiunea se va ține în sala cea mare a casei comitatului având a se pertracta mai multe

obiecte precum: *Ordinațiuni ministeriale*, afaceri interne ale municipiilor, cauze dela comune, apelări (între care și a *D. Dr. Erdely* din *Orăștie* în contra unui conclud al orașului prin care i-s'a denegat participarea la sesiunile în g-ștratul, cei r. de a se șterge aruncul de dare dela unele comune din comitat, bilanșii anuale ale comunelor aparținătoare de comitat pe 1902 și 1903; preeliminare de spese, agende dela alte comitate și propunerii de sine stătătoare etc.

Fiind adunarea această de mare interes vital, se recomandă tuturor membrilor a participa nesmintit.

Maria D'Asty, primadona gingașă care odinioară își cucerise un loc de seamă pe scenele din străinătate și mai ales în *Italia*, și-a dat obstescul sfârșit Marț, la *Curtea-de-Argeș*. *Maria D'Asty* (*Maria Dumitrescu*) a cântat și în *Brașov* înainte cu doi ani.

Dela București la Roma călare. Căpitanul de cavalerie *Miron Costin* din *București*, cunoscut din drumul ce l'a făcut mai anii trecuți călare de la *București* la *Meiz*, are de gând să meargă la toamnă-tot călare până la *Roma*, însoțit de *d. Lupașcu*, fost procuror la tribunalul *Ilfov*. »*Raid*»-ul acesta îl vor face pe cai de răsă română.

Foamete în Spania. La *Sevil'a* și ținuturile din împrejurime miseria poporului a ajuns la așa grad, încât mii și mii de inși se nutresc cu iarbă și rădăcini. În unele locuri poporul, împins de foame atacă brutăriile și prăvăliile de alimente, ca de pildă în *Utrera*. În *Balbao* mai mulți istoviți de foame au bombardat cu bolovani trăsura episcopului, atingându-l și pe el cu câte o peatră, din cauză că n'a voit să le dea bani, ca să și cumpere pâne. Autoritățile locale au cerut ajutoriu grabnic de la guvern.

Prisonieri japonezi osândiți de Ruși. Din *Peterburg* se telegrafiază, că tribunalul militar a condamnat pe prizonierul japonez *Kazumatu* la 2 ani temniță, ear pe prizonierul *Akito* la 8 luni. Prizonierii japonezi au fost pedepsiți pentru-că au atacat cu bastoane pe subofițerul rus *Gawrilow*. Japonezii au tăgăduit aceasta, de asemenea și martorii ruși au susținut dispozițiile lui *Gawrilow*.

Scrisorile de recunoștință, cari au fost trimise în ani 1902, 1903, 1904, și 1905 domnului *Albert Müller*, inventatorul crucei duple electro magnetice *R. B. nr. 86967* în *Budapesta V. str. Vadasz 42/VI* le vom aduce pe rând la cunoștința cetitorilor. Scrisoarea nr. 3: *St. dle Muller!* am comandat 3 cruce electromagnetice. *R. B. Nr. 86967* Fiindcă mi-au făcut bine și mie și preținilor căror li-am dat, te rog să mă trimiți 3 cruce la adresa mea, Cu st. m. *Hermann Kauer* în *Biserica-Albă*. — Tuturor cari sufer de *Gicht*, reumă, astmă, bătăi de inimă, influență și dureri de șele, se recomandă călduros aparatul. Originalul acestei scrisori se poate vedea la *d. Albert Müller*, *Budapesta V. str. Vadasz 42/G*.

Corneliu Demeter. Apotecar în Orăștie. Apoteca N. Vlađ are de vânzare »peronospin« mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporei, la stropirea viilor.

Aceasta e probată ca cel mai bun, și prin folosința sa a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vântată sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai lesne. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 40 fil. Fiecare pachet e provăzut cu numele meu, și cu instrucțiune de întrebuițare.

Stropirea cu »Peronospin« e mai bine dacă să face în zi-senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar »Peronospin«-ul, afară de vii se poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grumpene, cum și la stărpirea omide-ler și insectelor stricăcioase la pomi; contra păduchilor de trandăfiri (la trandăfiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de galițe

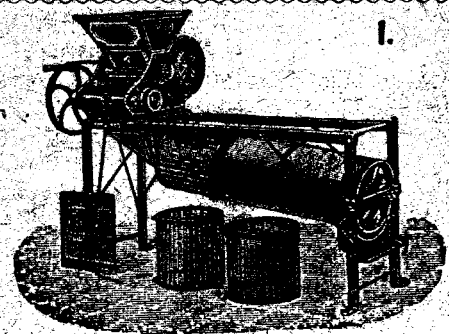
DE VÂNZARE

Casele din Orăștie în strada mare a pielarilor nr. 23 și 23^a clădite de curând, în stare deplin solidă, cu zidiri laterale economice, pivniță și grădină mărișoară de pomi și legume, sunt de vânzare din mână liberă.

Sunt scutite și de darea statului 6 resp. 8 ani.

Doritorii să se adreseze la Administrația noastră sau la doamna Valeria Nicoadă din str. Romosului, la moară Kaess.

Mașină de treerat.

Cu prețuri moderate. Conced și plățirea în rate so-cotind 6% interese. Liste speciale de prețuri servesc la ori-ce cerere.

CARL F. JICKELI în Sibiu.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 7 Iulie—13 Aug. st. v. 1905.

Duminică	7 Budapesta Mănăsturul ung.
Luni	8 Baia mare Barot. Cetatea de baltă. Ciozven. Ciuc-Cosmas.
Marti	10 Copsa mică Șercaia. Vintul de sus.
Mercuri	11 Ciacova Copsa mare. Sebeșul săsesc.
Joi	12 Becas Boroșneul mare. Corond Mer-gindeal Teius
Vineri	
Sâmbătă	

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Duminică a 9-a după Rusalii, ev. Mat. c. 14. g. 8. v. 9

Dum.	7 C. Dometie	20 S. Stef. reg.
Luni	8 S. Emilian	21 Ioana
Marti	9 Ap. Mateiu	22 Timoteiu
Merc.	10 M. Laurențiu	23 Filip
Joi	11 M. Euplu	24 Bartolomeu
Vineri	12 M. Fotie și Anicet	25 Ludovic
Sâmb.	13 C. Maxim	26 Samuil

Redactor resp. VASILIE DOMȘA protopresbiter.

Pentru 5 coroane

trimit 4½ kilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédj nr. 3.

„D A C I A“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Resedința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).
Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5½%.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvază fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

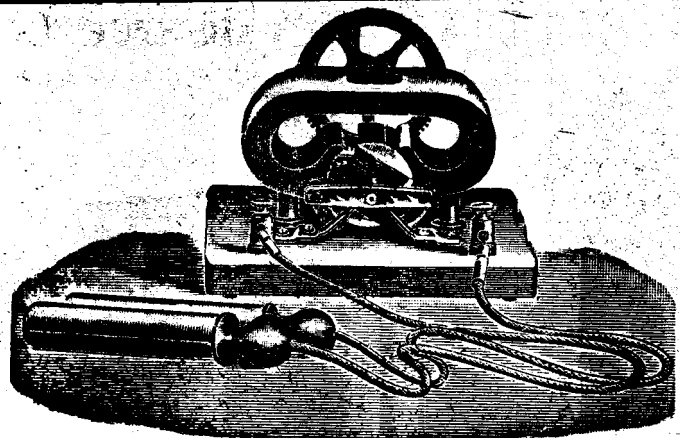
Direcțiunea.

27—

Insertiuni și Reclame

cu prețuri moderate să primesc la adm. revistei „BUNUL ECONOM“!

„ELEKTROPHOR.“

Aparatul original american electro-medical se poate singur folosi, contribuie la întinerirea și lungirea vieții.

Electricitatea este viață!

Dau sfat tuturor oamenilor de o constituție mai slabă să-și procure acest aparat, căci el conținând electricitate, întărește nervii, reînnoiește sângele, agită simțirile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos, scutește de multe morhuri.

Dr. Bourg, membru al facultății de medicină din Paris astfel raportează: Prin întreluirea acestui aparat s'au vindecat nu numai podagra, reumatismus, junghiuri, hysterie, asthmă în sute de cazuri, alinând toate acestea, unde măestria și dibăci medicilor fu zadarnică, dar' a ajutat la toate boalele de nervitate, dureri de cap, colică, surdități de urechi, insomniă, hypochondrie, cu deosebire la hemoroide a evaluat în câte-va zile, une-oii deja după câte-va ore o alinare miraculoasă și îndoseți la cele mai grele morhuri femești aștia bolnavele tămăduire sigură și chiar la femeile în stare lincucventată. Prețul urui aparat mic complet 20 coroane. (Nu mai pentru cei tare simțitori). Prețul unui aparat mare complet 30 coroane. (Pentru vindecarea suferinșilor cerbicoși). Trimiterea se face cu mandate postale sau prin ramburs.

ANTREPRISA ELECTROPHORA

Budapesta, VIII. strada Aggteleki Nr. 15|E.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

a se da împreju- vindecă boale vechi

(190) de 20

de ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulașunii sângelui, anemie, amețeli, înăuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, auzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagra, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulașia neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părșile lumii, cari pretuesc cu mulșămire invenșiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atenșiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta« deoare-ce »Ciasul-Volta« atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apăreșiat și cercetat. Deja eștinătatea crucei mele electro-magneticue o recomandă îndesebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morhuri cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. strada Vadász 42 G. colșul strada Kálmán.

„MINERVA“ institut tipografic in Orăștie.

Eșeptuește ori-ce lucrări apartșir-etoare artei tipografice.

Casse de fer și oșel sigure contra focului și spargerii

pentru păștrat bani, registre și docuente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eștine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oșel

alui

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3. Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preș curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decemvrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela »The Mutual« sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricșiuni atât cu privire la locuinșă și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinșei militare în cas de rășbel pe uscat și pe apă. Afară de această acei indivizi cari sunr în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și rășbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:

Budapesta, VI., Andrásy-ut 20.

Totșelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrașia acestei foi.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtșii Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrásy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

29-52